ECLI:LV:ZRT:2020:0106.173115019.1.S
Administratīvā pārkāpuma lieta Nr. 173115019
Lietvedības Nr. 1-0029-20/33

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2020. gada 6. janvārī

Zemgales rajona tiesas tiesnese Lilita Bārbale,
ar tiesas sēdes sekretāri Ingu Cīruli,

izskatīja atklātā tiesas sēdē administratīvā pārkāpuma protokola Nr. PC 314345 materiālus par /pers. A/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[5] panta piektās daļas.

Aprakstošā daļa

2019. gada 21. decembrī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas jaunākais inspektors Ilvars Konovalovs sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr. PC 314345.

Protokolā norādīts, ka 2019. gada 21. decembrī pulksten 21.43 ceļa Jēkabpils-Nereta 38. km, virzienā no Viesītes uz Loni vadītājs vadījis *OPEL ASTRA*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un nepakļāvās vairākkārtējai prasībai apturēt transportlīdzekli (bēga). Transportlīdzeklis ticis apturēts /adrese/

/pers. A/ pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu 25.7. punktu.

Protokolā norādīts, ka atbildība par šādu pārkāpumu paredzēta LAPK 149.[5] panta piektajā daļā, tas ir, par nepakļaušanos tādas personas atkārtotai vai vairākkārtējai prasībai apturēt transportlīdzekli (par bēgšanu), kura ir pilnvarota pārbaudīt transportlīdzekļa vadītāja dokumentus.

Uz tiesas sēdi nav ieradusies ne persona, kas tiek saukta pie administratīvās atbildības, ne arī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes (turpmāk – iestāde) pilnvarotais pārstāvis. Par tiesas sēdes laiku un vietu tiem likumā noteiktajā kārtībā bija paziņots.

LAPK 260. panta otrajā daļā noteiktas personas, kas tiek saukta pie administratīvās atbildības tiesības piedalīties lietas izskatīšanā. LAPK 289.[2] pantā noteikts, ka iestādei administratīvā pārkāpuma tiesvedības procesā ir tiesības piedalīties tiesas sēdē.

LAPK 289.[11] panta pirmā daļa nosaka, ja lietu nav iespējams izskatīt sakarā ar to, ka uz tiesas sēdi nav ieradusies kāda persona, tiesa pieņem lēmumu par lietas izskatīšanas atlikšanu.

Tiesnese atzīst, ka administratīvā pārkāpuma lietu ir iespējams izskatīt bez neieradušajiem lietas dalībniekiem. Tiesnese secina, ka, neierodoties uz tiesas sēdi persona, kas tiek saukta pie administratīvās atbildības, un iestāde nav vēlējušies izmantot savas tiesības piedalīties tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Tiesnese, izvērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka /pers. A/ ir saucams pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[5] panta piektajā daļā paredzēto pārkāpumu un viņam uzliekams administratīvais sods.

LAPK 289.[6] pants nosaka, ka tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj jautājumus, vai ir noticis administratīvs pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai persona ir sodāma par administratīvo pārkāpumu, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, kāds sods piemērojams personai, vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem u.c. izņemtām lietām, garantijas naudu.

Saskaņā ar LAPK 149.[5] panta piekto daļu administratīvā atbildība iestājas par nepakļaušanos tādas personas atkārtotai vai vairākkārtējai prasībai apturēt transportlīdzekli (par bēgšanu), kura ir pilnvarota pārbaudīt transportlīdzekļa vadītāja dokumentus.

Likuma „Par policiju" 12. panta pirmās daļas 2.punkts noteic policijas darbinieku tiesības pārbaudīt personām, kuras tiek turētas aizdomās par likumpārkāpumu izdarīšanu, personību apliecinošos dokumentus, kā arī citus dokumentus, kas nepieciešami to tiesību normu ievērošanas pārbaudei, kuru izpildes kontrole un uzraudzība uzdota policijai. Savukārt minētā panta 20. punkts noteic policijas darbinieku tiesības apturēt transportlīdzekli un izdarīt tā apskati, ja ir pamats domāt, ka transportlīdzekļa vadītājs pārkāpis ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

Tiesnese atzīst, ka /pers. A/ vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem (tostarp ar administratīvā pārkāpuma protokolu, policijas darbinieku S. Ozoliņa, I. Konovalova ziņojumiem, videoierakstu).

Par /pers. A/ izdarīto administratīvo pārkāpumu 2019. gada 21. decembrī noformēts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. PC 314345 (lietas 3. lapa).

Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas vecākā inspektora S. Ozoliņa ziņojuma norādīts, ka 2019. gada 21. decembrī, pildot dienesta pienākumus kopā ar jaunāko inspektoru Ilvaru Konovalovu, ap plkst. 21.41 ar dienesta automašīnu veikuši ceļu satiksmes uzraudzību Viesītes pilsētā uz ceļa Jēkabpils-Nereta. Raiņa ielā tikusi pamanīta automašīna *OPEL ASTRA*, reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, kas jau iepriekš, plkst. 20.18 tikusi apturēta, tās vadītājs /pers. A/ bijis alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kā arī automašīnai nebija veikta valsts tehniskā apskate. Automašīna nogriezās uz ceļa Jēkabpils-Nereta, Neretas virzienā. Inspektors I. Konovalovs ar iedegtu zizli devis rīkojumu apturēt transportlīdzekli, taču vadītājs šo prasību ignorējis. Ieslēdzot dienesta automašīnas bākugunis un speciālo skaņas signālu, uzsākuši minētās automašīnas sekošanu. Pa skaļruni vairākkārt ticis dots rīkojums vadītājam apturēt

automašīnu, ko vadītājs ignorējis, kā arī braucis pa ceļa vidu. Lonē bēgošā automašīna nogriezās uz lauku ceļa un tikusi turpināta tās sekošana. Vairākkārt pa skaļruni ticis dots rīkojums apturēt automašīnu, ko vadītājs ignorējis. Tā kā pastāvējis citu ceļu satiksmes dalībnieku apdraudējums, vadītājs vairākkārt pa skaļruni ticis brīdināts, ka tiks pielietots šaujamierocis. Ņemot vērā, ka vadītājs ignorējis brīdinājumus un turpinājis bēgt, ticis izdarīts brīdinājuma šāviens gaisā. Tā kā vadītājs turpinājis bēgt, ticis pieņemts lēmums veikt mērķtiecīgus šāvienus pa bēgošas automašīnas riepām. Tikuši sašauta aizmugurējā kreisā riepa un vēlāk priekšējā kreisā riepa, pēc kā vadītājs apturējis automašīnu. Automašīnas vadītājs /pers. A/ ticis aizturēts, viņam nebija transportlīdzekļa vadīšanas tiesību, un ticis konstatēts alkohola reibums 0,70 promiles (lietas 4. lapa).

Analogi notikuma faktiskos apstākļus ziņojumā atspoguļojis arī Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Patruļpolicijas nodaļas Satiksmes uzraudzības rotas jaunākais inspektors Ilvars Konovalovs (lietas 5. lapa).

Lietas materiāliem pievienotajā videoierakstā fiksēts /pers. A/ izdarītais administratīvais pārkāpums (lietas 8. lapa).

Publiskajās tiesībās darbojas publiskās ticamības princips, un policijas amatpersonu noformētajiem dokumentiem, arī administratīvo pārkāpumu protokoliem, *a priori* ir publiskā ticamība, un tos iespējams apšaubīt, iesniedzot pierādījumus, kas to apstiprina (*Zemgales apgabaltiesas 2013. gada 3. jūnija spriedumu lietā Nr.116008413, Augstākās tiesas SKA-647/2008)*). Jāņem vērā, ka likumdevējs ir uzsvēris, ka protokolā fiksētās ziņas ir uzskatāmas par objektīvu pierādījumu un amatpersona atzīstama par objektīvu novērotāju, kamēr netiek pierādīts pretējais (piemēram, *Administratīvās apgabaltiesas 2013.gada 23.aprīļa spriedumu lietā Nr. A42919409*).

/pers. A/ nav iesniedzis pierādījumus, kas atspēkotu administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto.

Tiesnese norāda arī uz LAPK 243. panta ceturto daļu, kas noteic – ja vien administratīvā pārkāpuma lietvedībā netiek pierādīts pretējais, bez papildu procesuālo darbību veikšanas par pierādījumu uzskatāmas ziņas par faktiem, kuras administratīvā pārkāpuma konstatēšanas brīdī administratīvā pārkāpuma protokolā fiksējusi amatpersona.

Tādējādi tiesnese atzīst, ka /pers. A/ rīkojies prettiesiski, jo vairākkārtēji nepakļāvās policijas darbinieka prasībai apturēt vadīto transportlīdzekli, bēga, līdz ar ko ir vainīgs administratīvā pārkāpumā, kas paredzēts LAPK 149.^{5} panta piektajā daļā.

Atbilstoši LAPK 32. panta noteikumiem sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, ņemot vērā gan izdarītā pārkāpuma raksturu, gan pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Nosakot sodu, tiesnese ņem vērā pārkāpuma raksturu, proti: izdarīts tīšs pārkāpums, pārkāpēja personību. No protokolā norādītās informācijas zināms, ka /pers. A/ nestrādā, mēneša vidējie ienākumi ap 450 *euro*, apgādībā piecas personas. Iepriekš administratīvi nav sodīts.

Pārkāpuma sabiedriskā bīstamība ir tāda, ka ikviens pārkāpums, kas saistīts ar transportlīdzekļa vadīšanu, ir uzskatāms par nopietnu sabiedrības drošības aizskārumu, jo tiek apdraudēta cilvēka dzīvība un veselība.

Saskaņā ar LAPK 33. un 34. pantu tiesnese /pers. A/ nekonstatē atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Nolūkā /pers. A/ sodīt par izdarīto administratīvo pārkāpumu, lai viņš pildītu likumu un turpmāk atturētos no likumpārkāpumu izdarīšanas, tiesnese atzīst, ka sods piemērojams LAPK 149.^{5} panta piektās daļas sankcijas robežās.

LAPK 149.^{5} panta piektā daļa par šo pārkāpumu transportlīdzekļa vadītājam paredz sodu – administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, naudas sodu no tūkstoš divsimt līdz tūkstoš četrsimt *euro* un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz četriem gadiem.

Kā zināms no lietas materiāliem, /pers. A/ nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību.

Atbilstoši LAPK 29.^{2} pantam transportlīdzekļu vadītājiem, kuriem nav transportlīdzekļu vadīšanas tiesību, piemēro aizliegumu noteiktu laiku iegūt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības atbilstoši konkrētā pārkāpuma sankcijā noteiktajam transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanas termiņam.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar LAPK 289.^{13}, 289.^{16}, 289.^{17} pantu tiesnese

nosprieda

atzīt /pers. A/par vainīgu administratīvajā pārkāpumā, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{5} panta piektajā daļā, un piemērot administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm, uzlikt naudas sodu 1200 *euro* (viens tūkstotis divi simti *euro*), nosakot aizliegumu iegūt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Spriedumu 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2020. gada 6. janvārī.

Tiesnese L. Bārbale